Pedagogisch Beleidsplan Gastouderopvang

Inleiding

Het gastouderbureau van Kinderopvang Mathil heeft een pedagogisch beleidsplan samengesteld, conform de Wet Kinderopvang.
Het pedagogisch beleid is de basis van verantwoorde kinderopvang, want hoe gastouders met kinderen omgaan is immers het belangrijkste.
Vanaf juli 2026 heeft elke gastouder, naast dit algemeen pedagogisch beleidsplan, ook een eigen pedagogisch werkplan.

De eerste levensjaren van een kind zijn erg belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. In deze jaren leert het kind de belangrijkste vaardigheden aan, die de basis vormen voor verder ontwikkeling. Het is daarom belangrijk dat het kind zich in een omgeving bevindt waarin hij zich veilig en vertrouwd voelt. Voor kinderen die een deel van hun tijd doorbrengen bij een gastouder, maakt dus ook de gastouder deel uit van die omgeving.
Gastouderopvang draagt bij aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.
Om ongelukken, ziektes en infecties zoveel mogelijk te voorkomen, moet het kind in een veilige en schone omgeving worden opgevangen.
Veiligheid en vertrouwen dient te worden gegeven d.m.v. begeleiding, ondersteuning en stimulering van het kind op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Inhoud

- Ontwikkelingsgebieden 3
- De vier pedagogisch basisdoelen 4
- “lastig gedrag” 8
- Voorbeeldfunctie 8
- Bemiddelingsmedewerker/coach 8
- Observatie 9
- Risico-inventarisatie 9
- Kennismaking en koppeling 9
- Aantal gastkinderen 9
- Achterwacht 10
- Belangrijke punten 10
- Gastouder en Vraagouder samen verantwoordelijk 10
- Vrijwilligers/stagiaires 11
- Eisen aan de opvanglocatie 11
- VOG en Personenregister 11
- Geschillencommissie 12
- Richtlijnen Privacy 12

Ontwikkelingsgebieden:

- Lichamelijke ontwikkeling (ontwikkeling van de grove en fijne motoriek en van de zintuigen): Kinderen hebben ruimte nodig om zich lichamelijk te kunnen ontwikkelen. Het kind moet door de omgeving waarin het verkeert gestimuleerd worden om zich te bewegen en te spelen. Er moet dus voldoende ruimte zijn met voldoende daglicht. Ook moet het kind de mogelijkheid hebben zich terug te kunnen trekken.
- Sociaal-emotionele ontwikkeling (het leren kennen van de eigen gevoelens, het leren omgaan met deze gevoelens en het uiten ervan naar anderen): Voor een goede persoonlijkheidsontwikkeling is het belangrijk dat een kind zich veilig voelt. De gastouder speelt hierbij een belangrijke rol. Voldoende aandacht en warmte geven is dan ook belangrijk. De gastouder treedt ook correctief op bij ongewenst gedrag, echter nooit fysiek. De gastouder neemt gevoelens van de kinderen serieus en praat hier ook over met de kinderen.
- Verstandelijke ontwikkeling (ontwikkeling van het denkvermogen): Door het aanbieden van gerichte activiteiten; o.a. puzzels, constructiemateriaal, spelletjes, etc., wordt de verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd. De gastouder bepaalt aan welke spelletjes en speelgoed een kind toe is en stimuleert het kind bij het spelen hiermee.
- Taalontwikkeling (ontwikkeling van de verbale communicatie): Op het gebied van taal, gebeurt er het meest in de eerste vier levensjaren van een kind. Daarom is het van belang dat de gastouder de Nederlandse taal goed beheerst en communicatief goed onderlegd is. De verbale communicatie kan gestimuleerd worden door bijvoorbeeld voor te lezen, samen te zingen of samen te lezen.
- Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid (ontwikkeling naar zelfstandigheid): Bij het opgroeien naar een zelfstandig mens is het belangrijk dat een kind zelfvertrouwen en een gevoel van eigenwaarde ontwikkelt. De gastouder stimuleert het kind hierbij. De gastouder laat het kind dingen zoveel mogelijk zelf doen vanaf de leeftijd dat het kind daartoe in staat is, maar biedt hulp waar nodig. Door het geven van kleine en overzichtelijke opdrachten kan de gastouder dit al van het begin af aan leren aan de kinderen. Deze opdrachten moeten wel allemaal goed uitvoerbaar zijn, zodat het kind geen gevoel van onzekerheid of minderwaardigheid kan oplopen.
- Creatieve ontwikkeling (ontwikkeling van de eigen fantasie): Creatief spel stimuleert de fantasie en vormt een manier om emoties en gevoelens te uiten. De gastouder stimuleert daarom het kind om lekker bezig te zijn met verschillende materialen en spelletjes. In de eerste levensmaanden zullen dit voornamelijk kennismakingsspelletjes zijn waarbij het kind zijn eigen lichaam leert kennen en de coördinatie tussen oog en hand ontwikkelt. Vanaf ongeveer een half jaar krijgt het kind ook aandacht voor allerlei dingen van verschillende vorm, kleur en materiaal. De gastouder laat het kind daarom kennis maken met verschillende materialen, vormen en kleuren, door dingen te laten bekijken, aanraken en voelen. Bijvoorbeeld met klei, water, zand, verkleedspullen, poppen, auto's, etc.

- Kinderen leren altijd en overal: ze zijn van nature nieuwsgierig. Dat leren gaat spelenderwijs en voor een groot deel vanzelf. Een vertrouwde volwassene, zoals de gastouder, kan kinderen hierin begeleiden door hun interessante activiteiten aan te bieden die passen bij hun ontwikkelingsniveau, of die net iets moeilijker zijn zodat ze ook een volgende stap kunnen zetten. Daarin moet een balans gevonden worden tussen kinderen vrijlaten en hen beschermen. Hoe die balans er uitziet hangt samen met de leeftijd van de kinderen.
- Baby's hebben behoefte aan een vertrouwde omgeving met vertrouwde personen als veilige basis om al het nieuwe om hen heen te gaan ontdekken.
- Dreumesen willen steeds meer alles zelf doen, maar zijn tegelijk nog erg afhankelijk van de vertrouwde volwassenen voor emotionele steun.
- Peuters ontwikkelen zich snel in veel opzichten. Ze leren veel woorden en symbolen, leren springen en huppelen, gaan zien dat er verschil is tussen henzelf en een ander, maken vriendjes.
- Kleuters groeien en leren op alle terreinen, krijgen interesse in hun eigen lichaam en dat van anderen, stellen eindeloos vragen en spelen graag met kinderen van hun eigen sekse.
- Kinderen van 7 jaar en ouder breiden hun schoolse kennis en vaardigheden uit, zijn sterk gericht op leeftijdsgenoten, maken vrienden en ontwikkelen zo hun eigen identiteit.
- Vanaf hun tiende jaar maken kinderen een sterke lichamelijke ontwikkeling door en verruimen zij hun belangstelling voor de wereld om hen heen.